

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Requiescat in pace.

megnyílt az ősi kripta kapuja, hogy befogadja a drága holttestemet. . .

Már előbb megnyíltak a mennyek kapui, hogy befogadják az erények-
 ben oly gazdag emberi lelket. . .

Ott az ősök, a koronás főek, kir. hercegek és hercegnők árnyai üdvö-
 zölték a közöttük is legtisztelőre méltóbb, legnemesebb új lakót: üdvözléteket
 ölelő karjaival és szerető esőkjával tolmácsolta a hűn szeretett egyetlen fiú.
 kinek halála oly mély, soha be nem gyógyult sebet ütött a legjobb anya
 érző szívében. . . .

Emitt, a mennyek birodalmában az angyalok chorusa zengett hozsan-
 nát: újjongó örömmel vették körül az Ég legújabb díszét, a ki közéjük tartozott már
 akkor, a midőn megszületett, a kegyelmes Ég angyala volt már akkor, a midőn itt járt
 köztünk a földön ezer fájdalommal a szívében. A szűz anya testvéri esőkot lehelt az új
 jövevény nemes homlokára, e esőkban fejezvé ki az Ég szeretetét és örömét. . .

Örül az Ég, örülnek az ősi kripta árnyai.

Csak mi sirunk, zokogunk. Lehorgasztott fővel, megtörve állunk a sir előtt, a mely
 eltakarja örökre szemünk előtt a legdrágább kincsünket, a nemzetnek jóságos anyját.

A temetés napján megkondultak az ország összes harangjai; olyan szomorúan,
 olyan bánatosan szóltak. Zúgásuk szívet tépett, könnyet faesart s úgy hatott, mintha a
 magyar nemzet szívének fájdalmas dobbanását hallottuk volna. Szünetelt a munka, el-
 némult a zaj, a lárma s a multság; sötét gyász borult az egész országra, annak minden
 tájára: igaz és mély fájdalom fogta el a szíveket.

A temetésen ott voltak a magyar nemzet képviselői impozáns csoportban, megható
 gyászpompában. De ott voltunk lelkileg mindnyájan. Ott voltunk, hogy végbűsűt mond-
 junk annak a szerető anyának, ki szívének minden melegségével ölelte keblére hű gyer-
 mekeit. — a magyar nemzetet.

Olyan szomorú ez a bűsű, olyan nehéz a válás!

Volt már e hazának sok gyásznappja; de ilyen fájó még soha. Azért sirunk és
 zokogunk szüntelenül.

Sírásunk és zokogásunk betölti a levegőt: elhat mindenüvé, hol szív lakozik s hol
 a szívben érzés honol: és visszhangra lel mindenütt, a hol megértik egy nemzet gyötrő
 fájdalmát, a hol méltányolják az igaz szeretet és tisztelet mély gyászát.

Halkan, vallásos áhitattal imádkozunk: esdve kérjük a Mindenek hatalmas Urát,
 árassza el felséges anyánkat a túlvilági boldogság teljességével.

Halk imánkat lemorzsoljuk, hogy aztán ismét újra kezdjük; közbe könnyelt sze-
 mekkel sóhajtottunk fel:

Requiescat in pace.

A magyarok gyásza.

A temetés napján.

Szombaton temették el Bécsben a magyarok hálványozott királynéját, Erzsébetet. Ez a nap volt az országnak fájdalmas gyásznapja. Az egész ország gyászpompát öltött, hogy külsőleg is kifejezésre juttassa a szív igaz fájdalmát.

Vármegyénk és városunk is méltó részt kért magának a nemzeti gyászból.

Zomborban szombaton az üzletek egész napon át zárva voltak: minden házon fekete zászló lengett s a belváros területén a lámpák is fekete flórral voltak bevonva. Legtöbb köcsömáros is becsukta üzletének főajtóját. Zenéről vagy hangos mulatságról természetesen szó sem volt. Férfiak és nők egyaránt fekete ruhában jártak-keltek, csendesen, némán üdvözölve egymást; mindenkinek az arcán az őszinte fájdalom igaz kifejezése ült. Az összes iskolák is zárva voltak.

Siettek az emberek, hogy egymást megelőzzék. Mindenki a róm. kath. templomba tartott, a hol délelőtt 9 órakor kezdődött a gyászi tisztelet. Mindnyájan ott akartunk lenni, hogy imát rebegjünk Magyarország legjobb királynéjéért.

A templom zsúfolásig megtelt gyászoló közönséggel. Ott voltak épen úgy, mint a vármegye és város közgyűlésein, a helybeli összes hatóságok és hivatalok; a helybeli közös és honvéd tisztek, a csendőrtisztekkel együtt. És ott volt a nagyközönség; ott volt mindenki, a ki csak helyet szoríthatott a túlszűrt templomban.

Az istentiszteleten Fejér Gyula apát-plébános celebrált két pap segédletével. A choruson a kasszinó-egyleti dalárda énekelt.

A róm. kath. templomból a szerb nagy templomba vonult a gyászoló közönség, a hol szintén zsúfolásig megtöltötte a templomot. A gyászműt Kupuszarevits Lyubomir szolgáltatta kellő papi segédlettel. A choruson pedig a képezdei templomi énekharang énekelt.

Az istentisztelet előtt meggyújtották a fekete fátyollal bevont lámpákat. A harangok pedig — rövid megszakításokkal — az egész napon át zúgtak, méltó kifejezésül a nagy nemzeti gyásznak.

A zombori kir. törvényszék is méltó módon leróta a kegyelet adóját.

A törvényszék bírói kara Gozdu Elek, kir. törvényszéki elnök elnökléte alatt a temetés napján, a gyászi tisztelet után teljes ülést tartott, a melyen jelen volt a helybeli kir. járásbírói kara, továbbá dr. Átányi József kir. ügyész és Mayer Károly kir. alügyész is. Ott volt a törvényszék, járásbírói és ügyészség bírái, illetve ügyészeim kívül mindhárom hivatal tisztviselő- és kezelőszemélyzete.

Gozdu Elek elnök a következő költői ihletettségtől áthatott szép beszédet intézte a tanács teljes üléséhez s a vendégekhez:

„Tekintetes kir. törvényszék!

Megtörtént, amit minden becsületes ember lehetetlennek tartott, Magyarország királynéját megölték. Egy anarchista, aki az ember erkölcsi és az állat ösztöni mértékén alul áll, ölte meg a nemes királyi életet, a mely a maga tiszta, fehér asszonyi lényében a biblia aranyzárnyu angyalához hasonlatosan csak jó volt, csak szeretett.

Ennek a nemesen szép életnek a legderültebb napjai élető, fényes melegséget árasztottak a mi nemzetünkre.

Megszerette a mi egünköt, a mi síkságunkat, melynek beláthatlan térségeit annyiszor nézte a budai királyi várpalota ablakaiból és árnyékos parkjából. A legboldogabb óráit közöttünk, nyugodt bátorságban a gödöllői kastélyban töltötte. Nemes életének boldog napjai a mieink voltak.

Megtanulta és szerette a nyelvünket és megérezvén ennek a nemzetnek életre való erejét, nemcsak szeretettel viszonzta a mi szíveink rajongását, hanem tetteivel is előmozdította a nemzeti élet belterjesebb fejlődését.

Hosszu századok után ő volt az első magyar királyné, a ki Felső Urunk és királyunk magasztos szándékait helyesen megértve, nemes asszonyi lényének megfelelő módon tüntetett a magyar nemzet kitoró életérdekei mellett.

Legyen ezért Neki, nemzeti életünk végtelen idején keresztül soha el nem muló örök hála és dicsőség!

Az anyai szívében mélyen megsebzett, elszomorodott bánatos királyné az ezredéves ünnep alkalmával a nemzet képviselőinek őszinte, lelkes, diadalmas tüntetését látván, bánatos mosolylyal fejezte ki szeretetét. Ekkor találkozott utóljára a nemzettel.

És ime, a bánatos mosoly, a mely a nemzetet boldoggá tette, nem jelenik meg többé az ajkain. De azért mi nem vesztettük el őt, mert élni fog a nemzet emlékezetében a mig az utolsó magyar él!

A közös bánat mély hatása alatt állunk mi is — és azért indítványozom, hogy Öfelsége Erzsébet királyné emlékezetét a következőkben vételessé jegyzőkönyvbe:

A zombori kir. törvényszék bírói testülete mély megilletődéssel látja Magyarország felső királynéját, Erzsébetet sirba szállni.

A felső asszony földi pályafutásának legszébb és legboldogabb éveire esik az ország újjászülése. Az alkotmányos jogokért folytatott küzdelem alatt a nemzet megérezte az ő nagy szeretetének melegséget és bátorságot merített a nemzeti életre nemcsak a saját erejéből, de a szeretetből is, amely a nagy királyné szívéből az országra világított.

Ez, a szó legnemesebb értelmében vett királyi élet, megmutatta az ország lakosainak, hogy forrón, teljes lélekkel szeretni kell a nemzeti nyelvet, hogy hálás szívet meg kell könnyezni azoknak a halálát, akik a nemzeti lét biztosítékait erős kezekkel megújították.

Tőle, a felső, nagy királynétól tanultuk meg ismerni a nagy emberszeretet, a nagy jószág isteni hatalmait. És midőn a felső asszony bánatos szívet, könnyező szemekkel az ország újjáalkotójának ravatala mellett koronás fejét meghajta imádkozott — minden becsületes magyar szívében felvillogott a súlyos csapás szülte sötét fájdalommal a vigasz fényessége, amely a felső asszony imádságából áradt a mi szíveinkbe.

Ime, nincsen már királynénk, aki egy nagy magyar személyében a nemzetet imádkozzák.

Nincsen már királynénk, akinek nehéz fájdalommal megterhelt anyai szívéből, az őt imáddal szerető magyar nemzetre, a szeretet fényességé biztatón ragyogna!

Az ország milliói között a mi kis testületünk is mély megilletődéssel látja Magyarország felső királynéját, Erzsébetet — sirba szállni!

Mély megilletődéssel hallgatta meg mindenki az elnök gyönyörű beszédét. A tanács pedig egyhangulag az elnök indítványának megfelelőleg fejezte ki jegyzőkönyvileg a mélyen érzett gyászat.

A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület választmánya szintén a temetés napján d. e. 11 órakor tartott ülést, melyen Koczkar Zsigmond alelnök elnökölt.

Az elnök indítványára a választmány egyhangulag elhatározta, hogy mélyen érzett részvétét és gyászat jegyzőkönyvileg fejezi ki s hogy mély gyászában kifejezésül az október hó 9-ére tervezett lóversenyt október hó 16-ára halasztja el, mint a mely nap a 30 napi hivatalos gyász keretén kívül esik már.

A zombori szerb tanítóképezde tantestülete d. e. 11 órakor a város háza nagytermében gyászünnepélyt rendezett. Vukicsévits, intézeti igazgató megható, hazafias gyászbeszéddel fejezte ki az osztatlan fájdalmat, a mely különbség nélkül mindnyájunk szívét áthatja.

Az ág. evangélikusok gyásza. A helybeli ágostai evangélikus leányegyház imaházában vasárnap délelőtt volt a gyászi tisztelet. Korossy Emil, szabadkai evangélikus lelkész áhitattal hallgatott gyászbeszédet és könyörgő imát mondott. A hívek együtt fohászkodtak papjukkal a jószágos királyné lelkiüdvéért.

Katonai requiem.

Ma reggel 8 órakor a helybeli róm. kath. templomban katonai requiem lesz az elhunyt királyné lelki üdvéért.

A requiemre a katonaság meghívta az összes polgári hatóságokat és hivatalokat is, amelyek testületileg vesznek részt a gyászi tiszteleten.

A temetésen.

Öfelsége Erzsébet királyné temetése szombaton ment végbe Bécsben.

A temetésen vármegyénk területéről a következő küldöttségek voltak jelen:

Bács-Bodrogh vármegye, Zombor, Baja, Szabadka és Ujvidék városok küldöttségei.

Adomány a királyné szobrára.

Ó-Kanizsa községe 100 forintot küldött be lapunkhoz az elhunyt Erzsébet királyné szobrának javára.

Mi úgy tudjuk, hogy a vármegye területén hivatalos gyűjtés fog megindítani; így tehát a

magunk részéről szükségtelenek tartottuk a gyűjtés megindítását.

A midőn Ó Kanizsa 100 frtját ezemmel nyugtatjuk, egyúttal kijelentjük, hogy lapunk továbbra is elfogadja a netán beérkező adományokat és annak idején, a midőn a hivatalos gyűjtés megindul, az összegeket rendeltetési helyükre fogjuk juttatni.

Lapunk minden tekintetben rendelkezésére áll a nemes ügynek.

Gyász mindentelé.

A szomorú és mélyen lesújtó gyászeset alkalmából a következő tudósításokat kaptuk:

Apatinban felejtetlen jó királynénk lelki-üdvéért f. hó 17-én gyászi tisztelet volt, melyen az összes hivatalok s testületek, a tanuló ifjuság tanítói élén, egy nagyszámú uri és polgári közönség részt vett.

Cservenkán — oly hihetetlenül borzasztó véget ért Nagyasszonyunk, a legszelidebb lelkületű Erzsébet királyné (Öfelségének temetési napján, szeptember 17-én d. u. 4 órakor, ugy az ág. ev. mint az ev. ref. templomban gyászimák mondtattak, mely alkalommal összegyűlekezett mindkét templomban a községi előljáróság teljes számmal, az összes iskolák növendékei tanítók vezetésével, ugyazintén valamennyi hitfelekezeti igen számos tagja.

Glozsánon Ó csász. és kir. Felső Erzsébet királyné lelkiüdvéért f. hó 17-én Dedinszki János ág. ev. lelkész által tartott istentiszteleten a helybeli előljáróság, a képviselőtestület és a községi rendőrség testületileg részt vett és áhitattal hallgatta a minden részletében megható gyászbeszédet, melynek tartama alatt nem volt szem, mely ne könnyezett volna. Az itt befejezett istentisztelet után a gör. kel. szerb templomba vonult a menet. A hol Radivojevics János itteni lelkész mondott megható imát az elhunyt lelkiüdvéért. A gyásznapon a helybeli kereskedők üzletüket egész napon zárva tartották.

Ó- és Uj-Száva község hazafias polgárai Magyarország örangyalánkat úgy temetése, mint a gyászi tisztelet tartása alkalmával egész napon át gyászt viseltek. A különböző hatóságok és testületek a gyászi tiszteleten mindenütt testületileg vettek részt. Ugy a középületeken, mint sok magánlakon gyászbölgők lengnek. A két község felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül legmélyebb fájdalommal ad kifejezést. A róm. kath. templomban Betoven gyászdalát énekelték, melyre alkalmi szöveget egy helybeli ur ember írt. Idegen alig ismerne a vidámságáról ismert községekre. Szomoruan, szótlanul járnak-kelnek a polgárok. Eltűnt a mosoly, el a jó kedv minden arcról s helyébe ült a sötét bánat, a leg-összintébb részvét, melyet minden ember szívében hordoz imádkozott királynéjéért.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1898. évi szeptember hó 17-én rendkívüli teljes ülést tartott. Weiner Miksa h. elnök a következő beszédet intézte a gyűléshez: „Tekintetes Kamara! Lelkünk gyásza, szemünket könnybe borító fekete szombat ez a mai és az volt a végzetes nap, mikor a sorsnak kifürkészhetlenül kegyetlen végzéséből, gaz gyilkos keze által kellett elválni annak, ki példás és magasztos életén keresztül a békének, szeretetnek és kiengesztelésnek volt anyala. A mai fekete szombaton temetjük Erzsébet királynét, amit a hálás nemzet nevezte: Magyarország örangyalát, mert az ő nagy és nemes szívének fölemelő szeretete sok küzdelemtől és szenvedéstől óvta meg édes hazánkat. Az ország mély gyászában követi kisérők a megdicsőült Királynét az ősi kriptáig, ahol majd egy évtizeddel előtte meg a magyarok szeméfenye: Rudolf trónörökös. Ő érette viselt gyászt azóta a legjobb anyja Kálváriáját járó Erzsébet királyné és kettős gyász szállott most reánk, magyarokra, kik fájdalmas megdöbbenéssel állunk a nyitott sírbolt előtt mind, akik bár távol csatlakozunk Magyarországhoz elköltözött Nagyasszonyának temetési kíséretéhez. És végig a legsujtató megpróbáltatás fájdalmában zckogó ország vidékeink, a nép és a testületek, mint ez a mienk, gyászban áll e napon, e fekete szombaton, és hálás kegyelettel emlékezik a megdicsőült Királyné csodás jószágáról, bibliai érényeiről és végtelen szeretetéről a magyarok iránt. És hódolattal tekintünk föl a legszebb ékességétől megrabolt trónra, hagyományos hűséggel a mondhatlan fájdalmi között is népének sorsát gondviselő dicső Király iránt. Hűséggel osztjuk meg a végzet rendelkezésének kegyetlen fájdalmát, együtt érezzük a mérhetetlen veszteséget és együtt viseljük a gyászt hű magyar szíveinkben. Előterjesztést teszünk, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara mai gyászüléseinek jegyzőkönyvébe foglalja Erzsébet királyné

elhunyt fölért mélyes fájdalomát. Hogy jegyzőkönyvébe írja a maga és az általa képviselt terület ipari és kereskedelmi testületeinek hódolatteljes részvétét és annak tolmácsolására a kereskedelemügyi miniszter urat kérje föl. — A teljes ülés egyhangulag elfogadta az elnök előterjesztését. A jegyzőkönyvet az ülésben hitelesítették.

O-Kanizsa nagyközség közönsége mély gyászszal ünnepli Erzsébet királyné gyász elhunytát. A községi épületeken gyászszal bevont nemzeti zászlók lengenek, az egyesek házain fekete lobogók hirdetik a gyászt. E hó 14-én tartotta meg a község a gyászistentiszteletet. Fél 9 órakor a polgári fiúiskolában Katona Sándor polgári iskolai tanár méltatta a királyné elvesztése által hazánkat ért nemzeti csapást. 9 órakor gyászmise volt a róm. kath. egyházban, 10 órakor a gör. kel., 11 órakor az izr. templomban és mindhárom helyen a szomorú eseményt méltató emlékbeszéd. A lakosság felekezeti különbség nélkül megjelent minden templomban és az egyházi szónokok hatásos beszéd alatt nem egy szemből csordult ki a könny. A gyász istentiszteleten testületileg megjelentek: a községi előjáróság, tűzoltó-egyesület, a nő- és olvasó-egyletek, ipar- és tanítótöbbség, a polgári fiú- és izraelita népiskola növendékei stb. Egész délelőtt az összes üzletek zárva voltak. Este 6 órakor a tanonciskolában Katona Sándor ipariskolai igazgató tartott a tanulók felfogásához mért rövid emlékbeszédet a szerencsétlen véget ért királynéről. A polgári fiúiskola tanári testülete szeptember 16-án tartott értekezletén a szomorú körülmények közt elhunyt Erzsébet királyné emlékének jegyzőkönyvében örökölte meg, fájdalomának mélyhatású szavakban adott kifejezést és azt illetékes helyre fogja juttatni. Elhatározta továbbá, hogy az épületen lengő gyászlobogót a temetés napjától számított 30 napig tartja az épületen és ugyanannyi ideig fog az intézet tanári testülete és ifjúsága mellén gyászjelvényt viselni. — A község a felejthetetlen királyné szobrára 100 frtot szavazott meg, de az egyesek is szép összegeket jegyeznek. Dél óta az üzletek és vendéglők be vannak zárva. A tompán zugó harangok háromszor zokogtak Magyarországot védő angyalért. Délután 4 órakor a gyászba vont lámpákat gyujtogatták meg, esti 6 órakor a község összes ablakai gyászlangokban állottak. A község előtt a kiszemelt királyné zöld ágakkal és fekete szövettel díszített nagy képe van kivilágítva. Mindenfelé gyász, de legmeghatóbb az, mely a lakosság arcán ül. Délután 4 órakor az ipartestület jött össze rendkívüli közgyűlésre, hogy kifejezze fájdalmát azon csapás fölött, mely hazánkat Erzsébet királyné elvesztése által érte és emlékének jegyzőkönyvében örökölte meg.

Káty. Az a szomorú s váratlan hír, hogy áldott emlékü királynénak egy elvetemült s fanatikus ember gyilkosa által szíven találva, martíromságot szenvedve kimúlt, mint egy mennykőcsapás zúgott át széles e hazán. A rettenetes hír egészen levert bennünket is, kátyiakat. Gyászt, őszinte gyászt öltött szívünk, ezt külsőleg is kifejezve az összes középületekre gyászlobogót tűztünk ki, háromszor kondultak meg napjában az összes harangok, azok is mintha zokogtak volna. A temetés napján és óráján gyász isteni tisztelet tartott először az evang. templomban; megjelentek itt a község képviselőtestülete, a tűzoltói kar, a tanuló-ifjúság s nagyszámú közönség, valamennyien mély gyászban. Az ev. templomból a gör. kel. templomba ment az egész gyülekezet, hol hasonlóan ünnepies volt az isteni tisztelet. Temp'om után a tanítók az iskolában is megható módon beszéltek tanulóik előtt a nemzetet ért nagy gyásról. — Szomorú, öfelségére s a hazára nyomasztóan nehezedező napok ezek. Érheteretlen a sors kegyetlen utja. De ne békétlenkedjünk, hisz az Úr azt mondja: az én utaim nem a ti utaitok, az én gondolataim nem a ti gondolataitok; Ó, a mennyi atya írt fog találni a mi sebünkre is.

A bajai ipartestület szeptember 16-án tartott rendkívüli ülésében a legmélyebb fájdalomtól eltelve azon nagy csapás miatt, amely Magyarországot védő asszonya, öfelsége Erzsébet királyné és népeinek áldó szeretetében dicsőségesen uralkodó királyunkat érte, a nemzetet ért súlyos veszteség fölötti mély fájdalomnak jegyzőkönyvileg kifejezést adott, öfelsége a királyasszonynak dicső emléke kegyeles megörökítésére emelendő szobor költségeire 50 frtot megszavazott és egyhangulag hozott határozata alapján felkérte a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökségét, hogy az ipartestület mélyen érzett kegyeletének, fájdalmas részvétének és alattvalói hódolatának kifejezését alkalmas módon a legmagasabb trón számolyához juttatni szíveskedjék.

Bajsan szombaton d. e. tartottak a róm. kath. templomban a felejthetetlen jó magyar királyné

lelki üdvéért gyász isteni tiszteletet. A templom, mely zsuffolóság megtelt gyászoló közönséggel, egészen be volt vonva fekete posztóval. A choruson Vojnits Izabella k. a. énekelt szép gyászadalokat.

Zenta város kegyelete. Zenta város képviselőtestülete f. hó 16-án rendkívüli közgyűlésben intézkedett azon módozatokról, mikkel legmélyebb gyászt és kegyeletet dokumentálja Erzsébet királyné végzetes elhalálása fölött. A város képviselői tulnyomóan sötét öltözetben vettek részt a közgyűlésen, melyet Boromisza polgármester nyitott meg. Az elnöki megnyitó után Boromisza elnök felolvasta a királyhoz intézendő részvételiirat szövegét is, mit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az elnöki megnyitót és főíratot a képviselőtestület föllálva hallgatta meg. A nagy királyné emlékének megörökítésére vonatkozólag a tanács részéről tett indítvány részletei a következők: F. hó 17-én, a megdicsőült Felséges asszony temetése napján d. e. 9 órakor a belvárosi r. k. templomban, fél 10 órakor a g. kel. templomban, fél 11 órakor az alsóvárosi templomban; f. hó 10-én d. u. 5 órakor a zsidó templomban tartandó gyászistentiszteleteken a városi képviselőtestület és nagy közönség vegyen részt. 1899. március haváig a város a gyász jelül fekete szegélyű papírt és fekete pecsétviaszt alkalmaz. A tisztviselők önköltségen gyász karszalagot viselnek, a szolgásményzetnek ugyanilyen karszalag a város költségén szeretik be. A leendő árva- és szegényház Erzsébet szegény- és árvaházának fog nevezetni. Jövőben a szabadkai utca Erzsébet-utcának, a közs. gimnázium Erzsébet gimnáziumnak neveztesse. A város különféle alapokból, illetve azok maradványaiból Erzsébet ösztöndíjat alapít és az elhunyt dicső királynénak a székes fővárosban felállítandó szobrához 500 frttal járul. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag a legközelebbi rendes közgyűlés napirendjére kitűzteni határozván, csendben szétoszlott.

Gyász isteni tiszteletek Szabadkán. Nagyasszonyunk, Erzsébet királyné lelki üdvéért f. hó 17-én, szombaton d. e. 9 órakor a Szent-Ferenczrendiek templomában Hricsovszky Timót házfőnök fényes segédlet mellett gyászmisét mondott. A templom hajója teljesen megtelt városunk előkelő közönségével, ott volt a törvényhatóság is. — D. e. 10 órakor a szerb templomban Jovánovics János plébános, ugyancsak nagy segédlet mellett tartott gyász isteni tiszteletet, mely alatt a szerb dalárda énekelt. Itt is nagyszámú közönség vett részt az isteni tiszteleten, a városi törvényhatóság, a kir. törvényszék és a katonaság is ott volt. — D. e. 9 órakor a polgári leányiskola tantermében Korossy Emil luth. lelkész tartott gyász isteni tiszteletet, melyen szintén szép számú közönség vett részt. — Szabadka sz. kir. város törvényhatóságának kegyurasága alatt álló róm. kath. templomban a királyné lelki üdvéért tartandó gyász isteni tiszteletet f. hó 20-án, kedden d. e. tartatnak meg és pedig a szt. Teréz templomban d. e. 10 órakor, melyen a törvényhatóság, kir. törvényszék, mindkét nem-beli katonaság s az összes testületek és egyletek hivatalosan vesznek részt.

A népiskolai jellemképzés.

(Folytatás.)

2 A melancholikus vagy méla-vérmérséklet majdnem az ellenkezője az előbbinek. A melancholikus gyermek ember egyáltalán lassan s ritkán bírható valamire; de ha valamire elhatározta magát, annál nagyobb kitartással folytatja megkezdett munkáját. Ezen természetet könnyen föl lehet ismerni a visszahúzódó, mindenkit kerülő, egymagában sobjajzó emberben. A melancholikus egészen közömbös a külső világ iránt, melynek ügyei nem nagyon érdeklik őt. Visszavonult, remete életet szeret élni. Ezen természetet már a gyermekeknél is észrevehetjük, kik a többiekől tartózkodnak s nem elegendnek azok játékaiba s mulatságaiba. Nem szereti a zajos társaságot s mulatságokat s bácsak lehet, visszahúzza magát azoktól. Munkái s cselekedeteiben megfontoló, de gyakran nagyon is fontolkodó ugyanígy, hogy sehogya sem tud elhatározásra jutni. A melancholikus visszahúzódó, szomorkodó s elégedetlen. S ha ehhez még a balsors is földözi, ha szomorú tapasztalatai vannak: természete buskomorsággá is fajulhat. Feketének látja az egész világot, mindenütt s mindenben csak hibát keres s azt erdő s erdes a másokról mondott ítéleteiben. Gyakran erős szenvedélyeinek hódol, ezt azonban nem mutatja ki kívülről s nem akarja, hogy mások észrevegyék. Minthogy önmaga építi fel saját belső világát, sajátos eszmeköre van s sajátos nézetekre jut, melyeket mások nem találnak fel. Ebből származik gyakran nagyon is elfogult érzékenysége, ugyanígy, hogy minden szó által megsértve érezi magát s a legjobbakat is elhárítja. Minthogy erősen véleményéhez ragaszkodik, ebből származik makacssága, melyen csakis engedés által lehet eleinte segíteni. A természet ezen hibája a gyermekek-nél nagyon észrevehető, miért is minden figyelmet reá kell fordítani annak kiirtására.

Azonban van e természetnek több fényoldala is, melyeket apolni s elősegíteni kell. Ezek közé tartozik különösen az állhatatosság s kitartás az egyszer megkezdett munka kivételében; hűség mások irányában, türelem s megadás, ha balsors vagy szerencsétlenség

látogatja meg, törekvés mindig magasabbra, hajlandóság s képesség a természetfölötti dolgok s eszmék megértésére.

3. A kolerikus vagy epés természet mindkét előbbi vérmérséklettel egyező tulajdonság s a gyors felhevülés ép úgy jellemzi a vérmérsékletet, miként a sangvinikusokat; míg a mélyen gyökeretverő érzelmei és szenvedélyei a melancholikushoz teszik hasonlóvá. E természet a gyors és erős, de állandó szenvedélyek s hajlamok jellemzik. Gyorsan felhevül s ez érzelme gyakran erősebben nyer kifejezést. A gyermekek közt gyakran előforduló veszekedések, vagy tan tettelegességek a kolerikus természettel bírók kezdeményezése folytán keletkeznek. De valamint a kolerikus vere tüzes, akként erős, átható, az alapokat kereső a szellemük is; a gyermek is már éles esze, élénk képzelőtehetsége s erős elhatározó akarata által tűnik ki a többiek közül.

A kolerikus természetű szereti a szabadságot s nem szívesen tűri, ha e téren korlátozzák. Nagyon tetszik neki a feltűnés, csillogás, ugy a ruhában, valamint a kiüres a többi társai fölé s ezért a megiszteltetés és dicsőség mindig ideáljai. Van hajlama a fényes tárgyak megértésére s van egyszermind képessége nagy tettek kivételére is. Nagylelkűség, bátorság, nyíltság kiváló fényoldalai az e természetű embereknek; míg a veszekedési viselkedés, önmagában való túlságos bizakodás, büszkeség, hatalom s dicsőséghajászat nagy hibák, melyeket kerülnie kell. Gyors fölhevülés, türemlenség, mérges, goromba s mások iránt visszataszító megjelenés fejlődik ki, ha nem igyekszünk ezen különben jó természetet erővel s nagy meretekben léteztetni.

4. A flegmatikus természet a lassuság, lustaság, mondhatni minden iránt való érzéketlenség egyikeve teszik a leginkább nevelésre szoruló természeteknek. Igaz ugyan, hogy sokan e természetet biggadság, megfontoltas s mas ilyenmü tulajdonságai miatt jónak tartják, de ha ezen tulajdonságok egy flegmatikus emberben előfordulnak, azokat a más természetből kölcsönzött tulajdonságok teszik jobbakká. A flegmatikus kevés elleuszgúlo képességgel bír s nem is igyekszik azt magában apolni. Bizonyos közömbösség minden iránt, ami körülötte történik, rossz szímben tünteti fel a flegmatikust. Érzelmek, szenvedélyek alig vehetők uala észre. Nagy eseménynek kell lennie, ami őt közömbösségből ki-mozdítja. A flegmatikus gyermekek nagyon esenedek, nem csinálnak larmát az iskolában s nemelykor engedékenységgel s szelid természetükkel fogva majdnem kedvesekké lesznek; munkájukban való lassuság azonban megismerteti őket. A flegmatikus szereti a dicsőséget, melyet azonban munka nélkül szeretne elérni; kiváló előszeretettel viseltetik azonban a jól megterített asztal iránt, mely kedves helyét képezi. Irtozik a munkától s megerőltetéstől, a legkisebb zajra megijed: gyava s miudenütt az egerutat keresi; munkájában határozatlan s nehezen fog bele, mert attól tart, hogy folytatnia kell, ami pedig reá nevez nem kellemes dolog. Mindent kényelmessé tud magának tenni s azért ezen okosságát sokan meg is dicsérik. A kétes dolgokban, valamint praktikus esetekben tud jó íteletet mondani, fantazája azonban igen kevés. Minthogy mások iránt közömbös, az együttérzés s részvét ismeretlen fogalmak előtte.

Ezek azok a négy fővérmérséklet, melyek egyikevel, másikával minden embernek kell bírnia. E természetek előfordulnak tisztán is, de ritkában. Leginkább két közel álló természet egyesül s így az ember egyes jellemző tulajdonságait részint az egyik, részint a másik vérmérsékletből veszi s így keletkeznek nagyobb részét előforduló természetek pl. sangvinico-kolerikus stb. Hogy a tiszta embert a természet rossz tulajdonságaitól menten fölnevelhessük, eltekintve a vallás által nyerendő tökélesbüléstől, szükseges a jellemképzés tekintetéből a gyermek egyéniségéhez alkalmazkodni; ami az által történik, hogy az egyes természetek jótulajdonságait kifejlődni engedjük, vagyis azok fejlődését elősegítjük, a rossz tulajdonságokat pedig mindenütt elnyomni igyekszünk. Tekintsük meg tehát röviden a hibákat, melyek kiirtására az egyes természetű gyermekek-nél kiváló figyelmet kell a tanítónak fordítania.

1. A sangvinikus természetnél figyelni kell, hogy a gyermek ne pillanatnyi jó vagy rossz kedve szerint végezzen valamit, hanem buzdítani kell arra, hogy ha valami jót föltett magában, azt minden körülmények közt teljesítse is. A leckék tanulását vehtjük ezt leginkább észre. A sangvinikus nagy örömmel tanul míg a tárgy új s érdekes; de munkakedve szalmatűz módjára csakhamar kialszik. Ezen tehát az által kell segíteni, hogy ép a nehezebb s szárazabb részleteknél a sangvinikusokat kell kérdeznit s figyelmeztetni kell őket, hogy ne csak akkor tanuljanak vagy dolgozzanak, midőn abhoz kedvük van, hanem minden időben, midőn főkepe a kötelesség hívja őket, akkor is pontosan s megszakítás nélkül végezzék munkájukat.

A sangvinikus másik hibája az ép jelzett állhatatlanság; röpköd egyik virágról a másikra, mint a lepke, egyszerre tíz munkába is belekap, de mindegyikbe beleun egyet sem végez el. Nagy figyelmet kell tehát fordítani arra, hogy az ily gyermek szokjak meg egy tárggyal foglalkozni s nem szabad megengedni neki, hogy masba fogjon, míg az egyiket teljesen nem végezte el; különben egész életére csak tudálekos, semmit nem végző ember marad, ha gyermekkorában nem szokik a rendes munkához.

A vidám, társalkodó kedv, a fecsegéshez való vonzódás, a társaság nagy szerete stínten egy kis korlátozásra szorul. Minthogy a sangvinikus nem tud önmagában maradni, hanem csak másokkal tud vígan élni s beszélgetni: beszédjei s fecsegései szinten másoktól fogják tárgyukat venni s csakhamar kavásménike társulat keletkezik az önmagukat előbb meg nem figyelő bajszos férfiakból is, a mennyiben megtörténik akár bányszor, hogy az előkelőbb férfi társaságokban is szapuljak a más távollevők fejét, akarszak a mosonók. Pedig ha megfigyelnek a beszélgetések tárgyat, találhatnának ilyeneket akár bányszor.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Sztancsek Zoltán, kolozsvári egyetemi segédtanárt a vármegyei tanfelügyelőséghez segédtan-felügyelővé nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Hildenszab György, topolyai bírói díjokat a billéki kir. bírósághoz irnokká nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Kirscht Ágoston, magyarországi betétszerkesztő-albíró az újvidéki kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság mellé rendelte ki a telegkönyvi betétszerkesztési munkálatok vezetésére.

Uj segédjegyző Szilbáson. Szilbási segédjegyző Szalay Dezső választott meg.

Gyászír. A vármegyének egy köztisztviselője állott tisztviselője és népszerű alakja dőlt ki az élok sorából. Vissz József, a hódásági járás érdemű főszolgabírája tegnap reggelre váratlanul elhunyt. Vissz a megyének egyik legtisztelendőbb és legképzettebb főszolgabírája volt. Lelkiismeretes tisztviselője, a ki nemcsak felelősséget elismerését érdemelte ki, hanem alantasainak, járásának és az egész megyének tisztelődését és szeretetét is. Régi szolgája volt már a vármegyének szolgálatát mindenkor a lelkiismeretesség, becsületesség és szigor jellemzők. A holttestet tegnap d. u. Hódáságon beszentelték s onnan O-Becsére szállították, ahol ma d. e. helyezik örök nyugalomra a családi sírboltba. Temetésére a vármegye részéről O-Becsére utaztak: Vojnits István főjegyző, dr. Pavlovits Simon főbíró, Bertolini Sándor tb. főjegyző és Kutassy József árvászeki bíró. Ugyancsak a temetésre elutazott dr. Molnar Károly is, a hódásági kerület orsz. képviselője. A szomorú gyászír az egész vármegyében őszinte, igaz részvétet kellett. A vármegye tisztikara a ravatalra díszes koszorút helyezett.

A történelmi társulat ásatásai. Vármegyénk történelmi társulata ez idő szerint két helyen is folytat régészeti ásatásokat t. i. Bogojeván és Monostorszegben, mely utóbbi helyen már szép sikereket mutatkoznak. Az ásatás vezetője ugyanis tegnap tudatta a társulat titkárságával, hogy a legutóbbi napok alatt több őskori sírra talált, melyekben a csontvázak mellett számos értékes tárgy, u. m. aranyból való tűk, bronz csatok, gyöngyök, továbbá vas és csont eszközök foglaltak. Az ásatás megsejlesztésére ma reggel Latinovits Géza alelnök, orsz. képviselő vezetésével városunkból többen kirándultak Monostorszegre.

Bácskai Réunion. A „Bácskai Réunion“ rendező bizottsága a mulatság megtartását október hó 16-ra halasztotta el. Ugyanazon a napon lesz a megyei gazdasági-egyesület löversénye is.

Választás. O-moroviczai községi irnokká Simon János választott meg.

A zombori pénzügyigazgató körlevélben tudatja, hogy ezután az olyan beadványokat, melyek közvetlenül az ő nevére és nem a pénzügyigazgatóság címére küldetnek, el nem fogadja s az ebből eredő kárt a felmagának tulajdonítja.

A löversény elhalasztása. A Bács-Bodrogh megyei gazdasági-egyesület választmánya szombaton d. e. ílést tartott s a nagy nemzeti gyászra való tekintetből az október hó 9-re tervezett löversényt október hó 16-ra halasztotta el.

Gyászír. Vujevich Lajos zombori szolgabíró és neje sulyos csapás érte. Kilenc hónapos kis leánykájuk költözött el az élok sorából. A banatos szülőköt vigasztalja a jó barátok és rokonok igaz részvéte. A család a következő gyászjelentést adta ki: Vujevich Lajos és neje szül. Raisz Ilona a saját, valamint számos rokonai nevében is a szülői szívnek legmelyebb fájdalommal és gyászával tudatják, hogy szeretett gyermekük Edith folyó évi szeptember hó 19-én délelőtt, zsenge életének 9 ik havában elhunyt. A szeretett gyermek földi maradványa f. évi szeptember hó 20-án délután 4 órakor fog a banatos szülők lakasán (Csibás Beu-utca 55. sz.) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1898. évi szeptember hó 19-én. A béke órányala lebegjen a drága halott porai felett!

Adakozás. Topolyáról írják: Gróf Zichy Nep. János és neje Kray Irma bárónő újabb ismét több jótékony adakozást tettek. Így a topolyai szegények részére vallaskülföldi nélkül 200 frtot, a ker. betegsegélyző egyesület részére 50—50 frtot, a régi betegsegélyző egyesület részére 25 frtot adtak. Ezenfelül a munkaségély alapító tagjai közé 50—50 frttal beléptek.

Halálozás. Csernak Pal, a f. szt-iváni szabadalvú párt elnöke, a ki hosszabb időn át volt F-Szt-Iván község bírája, folyó hó 14-én 58 éves korában elhunyt. Temetése általános részvét mellett ment végbe.

Tüzek. Szabadkáról írják: F. hó 14-én este a majsai kapu közelében a Somogyi György-féle ház kigyulladt ismeretlen okból, a bázetű 3 öl hosszúságban legett. — Tegnapelőtt Tary főmesternök Sipos utcai házában keménytüz ütött ki, a kivonult tűzoltóságuk sikerült a tüzet elfojtani. A kár jelentéktelen.

Adakozás a Mezey-szoborra. A Német-Palánka felállítandó „Mezey Károly“ szoborra befolyt adományok folytatása: Legutóbb kimutattunk 546 frt 71 kr, azóta befolytak a következő adományok: Michels kenderzartó és kötélfonógár r. t. 20 frt, Reichart Dezső 10 frt, Friedrich Sándor, D. K. 5—5 frt, dr. Perlesz Ede 3 frt, Lyubojevits Daniel 1 frt 20 kr, Bajcsy Erzebet, Szakacsy Irén, ifj. Schreiber Balázs, Schreiber Maria, Grassz Fülöp, ifj. Weisz József 50—50 kr. Összesen 593 frt 91 kr. A midőn ezen nemes adományokért a szoborbizottság köszönetét nyilvánítja, egyúttal felkéri mindazokat, akik ezen szobor költségeibe még hozzájárulni óhajtanak, miszerint adományukat Cserveny Antal ur címére Német-Palánkára mielőbb beküldeni sziveskedjenek. Az adományok nyilvános nyugtázását legközelebb folytatjuk.

Verekedés. Zentáról írják: F. hó 8-án este a Farkas Orbanne-féle vendéglőben bal volt. Ejjel felé Nagy Mihály, Baló János, Ujbazi Peter, Szollár István és még többen is a legenyesség közül hatalmas verekedést rögtönöztek. A verekedés összeszólkalkozással kezdődött és pofokodással folytatódott, végül a vendégsereg is két pártra szakadt és az egész vonalon kitört a haboru. A jelenlévő két rendőrnök egy harmadik is jött segítségül, de az porul járt, mert néhány eltévedt ütés nyomait még ma is az arcán viseli. Végre nagy nehezen helyre állt a nyugalom a nélkül, hogy nagyobb szabású sérelem esett volna valakin. A kezdeményezőket mindazáltal meg fogják büntetni.

A bajai gyümölcsészeti egyesület most tette köze arjegyzékét, amelyet kívánatra bárkinek ingyen megküld. Az árak igen kedvezőek.

Névmagyarosítás. Vezetéknévüket helligyminiszteri engedéllyel megváltoztatták: Schönstein Sámuel feketehegyi lakos „Hollós“-ra, kk. Toppel József bogojevai lakos „Tarján“-ra és Wahl László feketehegyi lakos „Mariska“-ra.

Közgazdaság.

Homoktalajok mivélése.

A homoktalajok nemcsak laza szerkezetűk és növényi tápanyagokban szegényesütk miatt hoznak gyenge terméseket, hanem azért is, mert a legtöbb homoki gazda azon meggyőződésben él, hogy a homoktalajok már eredetük és természetüknél fogva nem hálalbatják meg a racionális művelés költségeit és fáradságát, mely rögeszne szerinti meggyőződés eredményezi azután a homoktalajokkal mostoha bánásmódot. Pedig határozottan téves azon nézet, mintba kibóbt pénz lenne az, melyet a homoktalajok intenzív művelésére fordítunk, mert megfelelő kultiváció által csaknem egészen ki lehet azokat vetkőztetni eredeti rossz tulajdonságaikból. Megrögzött hibája a magyar gazdának azon mítsem törődés, melyet a terméketlennek mondott parlag földek iránt tanusit; kevesen vannak nálunk még, a kik nagyobb mérvű talajjavításokra vállalkoznának; inkább birtokszaporítási hajlamot tapasztalunk, semmint a meglévőnek javítására irányuló törekvést, holott a szerzett kapitalist csak akkor volna szabad újabb birtok vásárlására fordítani, ha az a törzsbirtokba haszonnal befektethető már nem volna. Csak hogy nagyon kevés gazdaság áll ma még hazánkban belteljeség azon fokán, melyen túl már csak inproductív befektetések volnaak foganatosíthatók, hanem ellenkezőleg birtokaink nagy részén csak most, a gazdasági krízis nyomása alatt kezd a belterjes gazdálkodás nélkülözhetelenségének érzete gyökeret verni. Hogy mennyire hiányzik még gazdaságunknál a talajjavítás iránti érzék, abból is kitészik, hogy nálunk nemely birtokon 3—4 egymás után következő tulajdonos is tönkre megy anélkül, hogy a talaj megjavításában rejtő segítséget csak egy is igénybe venné, melyben aztán egy eüemes, — sokszor külföldi — bérlő ugyanazon a birtokon földesurrá gyarapszik. A föld holdjáért természetesen nagyon csekély bérösszeget fizetett, mert ki merne sokat követelni ott, hol már három tulajdonos csak koldusbotot tudott szerezni. A bérlőnek volt pénze ha kellett alagsövezésre, modern talajművelő eszközök beszerzésére, a marbaállomány gyarapítására, szóval képes volt mindazon kívánalomnak eleget tenni, melyek a terméketlen talajnak termőképesség állapotba való hozatalát garantírozták. Ismerek egy vasmegeyi birtokot, melyből egyik tulajdonos a másikba menekült, három év volt a maximum, a míg egy-egy kitarította. Negyszer váltott a birtok tulajdonost, míg végre országserzte ismert gazdának kezébe került, kinek szintén pusztulást jósolt az egész vidék, ami azonban be nem következett, hanem igenis bekegykedett a tulajdonos gyarapodása és az áldatlannak és elátkozottnak hitt birtok gyönyörű felvirágozása. Pedig nem a talajnak inkább megfelelő növényzet termelésnek, vagy egészen új művelési ágak hozták létre az eredményeket, hanem a talaj részesített olyan megjavításban, a mely által az eddig is kultivált — de soha sem sikerült — növényzet természetére alkalmassá lett. Az új birtokos alagsövezte 700 holdas birtokát, mely művelés holdanként egyszer s mindenkorra 10 frtjába került, de azóta évenként kétszer anyai terméstöbbletet produkál, míg az előbbi birtokosok a talaj nedvessége miatt csak akkor kezdték meg a tavaszi munkát, mikor mások zöld termékben már gyönyörködtek, addig ő első volt, ki boronával és extirpátorral munkához látott. Az előbbi birtokosok 30 hold területnek megfelelő nyitott árkot voltak kénytelenek a vizek befolyása végett tartani, melyek az alagsövezés megjelése után a fölvezető árok kivételével mind behuzattak visszaadattak a művelésnek, minek folytán a termő terület szaporodván, szintén kárpótlást nyújtott az alagsövezés által okozott költségekért. Kérdés már most, érdemes e ilyen féle javításoknak a homoktalajokat is alávetni? Homoktalajaink a mely művelés csaknem egészen elhanyagoltatik és pedig azon balhiedelemnél fogva, hogy azok laza szerkezetű, a növényzet gyökerének terjeszkedését amgy is leghétségessé teszi. Tudni kell azonban, hogy a mely művelésnek más célja is van, célja pl. többek között a légköri csapadékok raktározása. A homoktalajoknak pedig fő hibájuk levén a szárazság s csekély víztartóképeség, arra kell törekednünk, hogy a csapadékok gyorsan azon alsóbb rétegbe szívároghassanak, melyekből a hó okozta elpárolgás sokkal lassabb folyamatu. A nedvesség, mely mely művelés folytán az alsóbb rétegekbe vezetett, buja és üde tenyészett fog előidézni, mert hatása nem egy két napig tartó, hanem folytonos, miglen a felsőbb rétegben maradt nedvesség nagyon rövid tartamu, s maradó eredményt nem produkál.

Ha tehát azt akarjuk, hogy homoktalajaink száraz természeté javuljon, a mely művelést alkalmazni el ne mu lassunk, mert csak így lehetséges a terméseredmények nagybóbdása. Tudvalevő különben, hogy nedves földben a trágya hatása is jobban érvényesül, de még homoktalajokon a megrágyázott, de kiszáradt talaj kárt is okozhat, amennyiben ily talajok hófoka amgy is nagyon magasra emelkedvén, e hó a trágya korhadása által meg inkább emeltetvén, ami pedig a növényzetet, ha nedvességgel nem ellensúlyoztatik, könnyen eltervasztja. A homok mely művelése azért is vándikált, hogy az esőzések által a talaj alsóbb rétegébe mosott humusz kizsákmányoltassék. A laza homokra vitt televényből igen sok leszármazik azon alsóbb rétegbe, mely a primitív művelési mód mellett nem igen bolygatván, a gazdára nevére földön nem érvényesülhet. Ha azonban a megkeményedett televényréteg mélyítő eszközökkel meg lazítatik, a talaj kiszáradási bajlana csökkenni fog. A homoktalajokat igen dusan kell trágyázni. Sok istállótrágyát igényelnek, hogy lazaságukcsökkenjen s mert foszfor sav tartalma a homoknak nagyon csekély, a szuperfoszfattal trágyázást nagyon, de nagyon meghálalja.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANNÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

8542. sz. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bukin, Paraga, Plávna, Novoszelló, Obrovac községekből álló Bukin székhelyvel rendszeresített kő-állatorvosi állás tisedésbe jöven, arra pályázatot nyitok. Felhívom ennélfogva mindazokat, a kik ezen 600 frt előleges havi részletekben fizetendő évi készpénzfizetéssel és a községek által adandó ingyenes fuvarral javadalmazott kőállatorvosi állásra pályázni szándékoznak, hogy minősítésüket, életkorukat és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi szeptember 30-ik napjáig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Német-Palánka, 1898. évi szeptember 12-én.

Lichtneckert,

3—1

8602. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Szilbás községében lemondás folytán üresedésbe jött s 300 frt havi utólagos részletekben fizetendő javadalmazással bíró végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó hó 27-ig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

N.-Palánkán, 1898. szeptember hó 9-én.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

2—2

8686. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községében havi utólagos részletekben kiadandó évi 360 frt készpénzfizetéssel javadalmazott gyalogrendőrvetési állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi szolgálatukat, működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi szeptember hó 30-ig** alulírott szolgabíróhoz benyújtsák.

Német Palánka, 1898. szeptember hó 12-én.

Lichtneckert,

szolgabíró.

2—1

6. szám.

f. b. 1898.

Pályázati hirdetmény.

A gákovai községi kisedóvodánál tisedésben levő és 300 frt készpénzfizetéssel és 40 frt lakbérilletményvel javadalmazott óvónői állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulírott elnökhöz **folyó évi szeptember hó 25-ik napjáig** terjesszék be.

Megjegyzem, hogy a dajka felfogadását és kifizetését az óvónői saját hatáskörében eszközöli.

A dajka évi járandósága 120 frt készpénzfizetés és szabad lakás.

Az óvónői és dajka járandóságait a községi pénztár havi előleges részletekben az óvónői kezeihez szabályos nyugtájára pontosan kiszolgáltatja.

Kelt Gákován, 1898. évi szeptember hó 10-én.

Melcher Mihály,

községi bíró,

felügyelő-bizottsági elnök.

3—3

8101. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegyei titeli járásba kbelevezett Vilova községben leköszönés folytán tisedésben levő szülész-női állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 30-ig** annál is inkább terjesszék be, mivel a később érkezett figyelembe venni nem fogom.

Javadalmazás évi 90 frt készpénzfizetés és látogatási s szülészeti eseteknél 1 frt.

Titelen, 1898. évi szeptember 7-én.

Szemző János,

főszolgabíró.

3—3

4860. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetés.

Ó-Kanizsa községben leköszönés folytán üresedésbe jött s évi 300 frt fizetés, ruházat és teljes felszereléssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó hó 25-ig** annál inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Ó-Kanizsán, 1898. évi szeptember hó 10-én.

Trenka István,

közs. jegyző.

Apró János,

közs. bíró.

3—3

2—1

Zombor, bajai-ut, 17. számú teljes ház háromszáz forintért november 1-én kiadó; bővebb felvilágosítást ad **Trischler Paulin Szilbás.**

Kihirdetés.

A Károlyi nyakönyv kiadó általános nyakönyv kiadója, hogy:

1. Lederer Mihály, ki előző állapotára nézve jelen és a kinek vallása római katolikus, állása (előzőleg) mezőgazdasági napszám-lakóhelye Bihács (Bosznia), 1898. évi szeptember hó 11-én Krusovlya, születési helye Krusovlya, elője 1874. évi augusztus hó 19-ik napján a ki néhai Lederer Mihály és özvegye szül. Lamm Terezi Krusovlyai lakosok fia.
2. Fauer Terezi, ki előző állapotára nézve jelen és a kinek vallása római katolikus, lakóhelye Krusovlya, születési helye Krusovlya, elője 1871. évi február hó 18. napján a ki Fauer Mária és néje szül. Fauer Rozália Krusovlyai lakosok lánya, özvegye szül. Fauer Józsefnek fiam.

Felhívottnak mindezt, akiknek a nevezett háza-utóba vonatkozó valamely törvényes alaplély vagy a szabad behelyezést garbó körülményről tudomásul van, hogy ezt alulírt nyakönyv kiadó által helyettesíteni lehet, vagy a kifizetés helyi községi előírás-számú illetéke nyakönyv kiadó útján letételek be.

Ez a kihirdetés a közzététel napján kell teljesíteni a m. kir. Károlyi és a Zomborban megjelent „Bácska” című lapban. Kelt Krusovlyán, 1898. évi szeptember hó 17. napján.

Csihás József,
nyakönyv kiadó.

18533—1898. sz.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi szeptember 3-án 66555. sz. a. kelt magas rendeletéből kifolyólag az alább jelzett munkálatoknak vállalathoz adása céljából az alant írt helyeken és időben, írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli arlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott, lepecsételt és kello feliratu írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli arlejtés megkezdéséig az illető kincstári ispánságoknál, az arlejtési határidőket megelőzőleg, három nappal előbb pedig az alulírt m. kir. államjóságigazgatóságoknál adhatók be.

Az írásbeli ajánlatokban a megajánlott vállalati összeg számokkal és betűkkel is kiírandó és világosan befoglalandó az a kijelentés, hogy ajánlattevő az arlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetést tetszőleg ismeri, azoknak magat feltétlenül aláveti és ennek bizonyosságul a megjelölt okmányokat aláírni köteles.

Ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és vállalkozói képességüket.

A csőd-gyámság, illetőleg gondnokság alatt álló és a nyereségyéből eredő büntetést elíelt egyének az arlejtésen részt nem vehetnek, az elkészített utó és tavorati ajánlatok figyelembe vételét nem fogják meg az esetben sem, ha azok egy újabb arlejtés megtartása esetére ajánlattevő részéről kötelezőleg fentartatnának is.

A részletes arlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alább megnevezett ispánságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vállalathoz fognak adni:

I. Tem.-Szt.-Andrason a m. kir. kincst. ispánságnál 1898. évi szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor.

1. A grabaci rom. kath. paplak és templomépületek tatarozása, a kincstart terhelőleg 957 frt 79 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 392 frt 33 kr. értékű igás- és kezi napszámokkal.

2. Az újbesenyői rom. kath. templom és paplak épületek tatarozása, a kincstart terhelőleg 1354 frt 65 kr. kikialtási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó s 153 frt 49 kr. értékű igás- és kezi napszámokkal.

3. A szabadfalvi rom. kath. templom és paplak épületek helyreállítása, a kincstart terhelőleg 5257 frt kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 440 frt 11 kr. igás- és kezi napszámok egyenértékkel.

4. A kinczi rom. kath. paplak épület tatarozása, a kincstart terhelőleg 504 frt 35 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó s 149 frt 70 kr. értékű igás- és kezi napszámokkal.

5. Az újbesenyői rom. kath. paplakhoz új árnyékszék építése, a kincstart terhelőleg 154 frt 03 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 39 frt 73 kr. igás- és kezi napszámok egyenértékkel.

6. A szőregli rom. kath. paplak épület helyreállítása s részbeni átalakítása, a kincstart terhelőleg 2002 frt 34 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó s 204 frt 49 kr. értékű igás- és kezi napszámokkal.

7. A német-párdányi rom. kath. lelkészlak előtti járda helyreállítása a kincstart terhelőleg 109 frt 38 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 49 frt 11 kr. értékű igás- és kezi napszámokkal.

II. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1898. évi szeptember hó 22-én délelőtt 9 órakor.

1. A szantovai rom. kath. paplak és templom épületek tartozása, a kincstart terhelőleg 138 frt 19 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 7 frt 07 kr. igás- és kezi napszámok egyenértékkel.

2. A kishegyesi rom. kath. paplak épület tatarozása, a kincstart terhelőleg 383 frt 34 kr. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó s 28 frt 29 kr. értékű igás- és kezi napszám.

III. Lugoson a m. kir. kincst. ügyészségnél 1898. szeptember 26-án délelőtt 10 órakor.

1. A lugosi kincst. ügyési laképtlet zsidó fedélzetének megújítása 865 frt 18 kr. kikialtási árral, mely utóbbira vonatkozó költségvetési okmányok a nevezett ügyészségnél tekinthetők meg.

Aradon, 1898. évi szeptember hó 10-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

2—1

Utánnyomás nem díjazatik.

Eladó ház.

Zombor, Bánát külváros Stájer-utca 316. szám alatti lakház. 441 — öf beltelekkel, szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Lajos István.

Lakik: Kistemető-utca 514 a.

2961. sz.

kig. 1898.

Bérbeadási hirdetmény.

Csonopla község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő épület 1898. évi január hó 1-től 1901. évi december hó 31-ig terjedő három évre Csonopla község házául **f. évi október 2-án d. u. 3^{1/2} órakor** megtartandó árverésen haszonbérbe fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a 400 frtban megállapított kikialtási ár 10% -át az árverés megkezdése előtt letenni, valamint 10% os bánatpénzt tartalmazó zárt írásbeli ajánlatok is adhatók be. A részletes feltételek a jegyzői iródban előzőleg megtekinthetők.

Kelt Csonoplán, 1898. évi szeptember hó 10-én.

Deák Andor,

jegyző.

Hofman Mihály,

bíró.

KÉLT-LAKK
(Glasur)

Legkisebb méretű szec. pult. padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kendőcs
Legjobb és leggyorsabb bevezető-keretű kemény padló számára. Egy kis palack ára 60 kr.

Arany-fényház
Képeknek stb. bevarrására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-fényház
Fehér szec. mosdószatok, ajtók, ablakok stb. újramani befestésére. 1 kis doboz 45 kr. 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: Mindenkori kaphatók: 2—6

Ifjabb Heindlhofer Róbert Zombor.

9865. sz. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Parabuty, Pivnicza, Lality községekből álló körállatorvosi állásra Parabuty székhelyvel pályázatot nyitok.

Az állás javadalmazása 600 frt évi fizetés, egy a szabályszerű látogatási díj. A megválasztandó egyuttal vasuti szakértőnek is ki fog rendeltetni. A községek a hivatalos látogatások alkalmával az állatorvost ingyen fuvarral látják el. Pályázatok **október hó 12-éig** hozzám beérkeztesendők.

Hódsághon, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Vissz József,
főszolgabíró.

1062 sz.

kig. 1898.

Hirdetmény.

Alulírt község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy öt tantermi iskola, óvoda és lakások építési munkálatai **1898. évi szeptember hó 29-én d. u. 3 órakor** Bajmok községében tartandó nyilvános szóbeli arlejtés és zárt írásbeli ajánlatok útján lesznek biztosítva.

A versenyezni óhajtok felhívottnak, hogy 23987 frt 65 krral előirányzott munkálatok végrehajtásának elvállalására zárt ajánlatokat az engedélyezett költségösszeg 5% -ának bánatpénz esatolásával a kitűzött napon délután 3 óráig az előjárósághoz annyival inkább sziveskedjenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe vételét nem fogják.

Bánatpénz a szóbeli arlejtések által az arlejtés megkezdése előtt az engedélyezett összeg 5% szinten az előjáróságnál letendő.

Az építési munkálatokra vonatkozó költségvetés, tervek és részletes feltételek Bajmok községében megtekinthetők.

Bajmokon, 1898. évi szeptember 12-én.

Budanovits Árpád,

jegyző.

Dudás József,

bíró.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságától

41673. sz.

T—1898.

Árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi március hó 5-én kelt 18840. sz. rendelete alapján a törvényhozás utólagos jóváhagyásnak feltétele mellett az államkincstár tulajdonát képező Bacs Bodrogh megye Új-Palánka községben fekvő és az ottani 352. és 355. számú h. telekjegyzőkönyvekben felvett alább felsorolt ingatlanok Palánkán az ottani kir. adóhivatal helyiségében **folyó évi szeptember hó 29-én délelőtt 10 órakor** kezdődő nyilvános szóbeli árverésel elfognak adatni és pedig:

1. A volt munkafogház vagy kádarak eserep tetőzettel szilárd falakra 14 szobával 274 — öf belsőseggel 1000 frt.

2. A volt fiók fogház felszer és 2 kamarával 214 — öf eperfakkal beültetett belsőseggel 600 frt.

3. A volt raktári szilárd falu eserep fedél két szobájú lak egy külön pince és istálló 169 — öf belsőseget 400 frt kikialtási árban, esetleg ha az egyes részletekre elfogadható ígéretek vagy ajánlatok sem tételének, a most felsorolt 1., 2. és 3. részlet együttesen 2000 frt kikialtási árban.

Árverezni kívánók a kikialtási ár 10% -át bánatpénzzel az árverés kezdetével a kiküldött pénzügyi tisztviselő kezébe készpénzben vagy allampapírokban letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok 1 korona bélyeggel, a kikialtási ár 10% -át tevő készpénz avagy értékpapír esatolásával, valamint ezen záradékkal ellátva, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti, folyó évi szeptember hó 25-ig alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál, azontul pedig csak az árverés napján reggeli 8 óratól 10-ig az árverésre kiküldött tisztviselő kezébe Palánkán a kir. adóhivatalnál adhatók be.

Elkészve beadott és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes árverési feltételek alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál földszint, az irodavezető szobájában, valamint Palánkán az ottani kir. adóhivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1898. évi szeptember hó 5-én.

Szűcs,

kir. pénzügyigazgató h.

3—3

3124. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Kula községében egy lemondás folytán megüresült lovasrendőri állás betöltésére pályázat birtették. Felhívottnak mindazok, a kik ezen a lóirtási átalánnyal együtt 495 frt utólagos havi részletekben felvehető javadalmazással egybekötött állást elnyerni óhajtják, kellően felszerelt és sajátkezűleg írt kérvényüket **f. évi szeptember hó 30-ik napjáig** alulírt községi előjáróságnak annál is inkább beadják, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogják.

Az előírt ruházatot a rendőr maga tartozik beszerezni.

Bács-Kulán, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Dosztig József,

jegyző.

Fürstner István,

3—2

bíró.

2061. sz. kig. 1898.

Hirdetmény.

Mélykut község előjárósága közhírré teszi, hogy a mélykúti nagyvendéglő épület 1899. évi január 1-től 1902. évi december 31-ig terjedő három évre **f. évi szeptember 29-én d. u. 2 órakor** a község ház tanácsstermében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői iródban megtekinthetők.

Mélykúton, 1898. szeptember 17-én.

Knézy Brunó,

h. jegyző.

Balog László,

2—1

bíró.

10327. sz.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaufmann Herman végrehajthatónak Markovits Jánosné sz. Pálits Katalin végrehajthatást szenvedő elleni 325 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő és Zomborban fekvő, a zombori 1897. sz. betétben A. I. 1—2. sor, 3498 2 és 3499 1/b hr. sz. 369. ö. i. sz. házra és kertre 688 frt vételárban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi november hó 15-ik napján délutáni 3 órakor** e kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében (Vármegyeház I. emelet) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 68 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi augusztus hó 28-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tvszéki bíró.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítanak.
Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

150.000 darab jól égetett

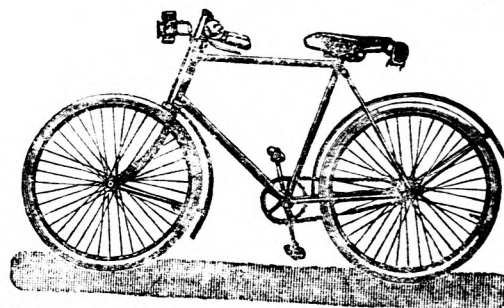
tégla

a bajai kövezett ut mentén, az első hid közelében, eladó.

Lalossevits Jakab.

Legnagyobb

kerékpár-raktár és javítóműhely
egész Délmagyarországban.

Nagybani és kicsinybeni eladás.

Mindennemű javítások elfogadtatnak.

Alkatrészek, felszerelések raktáron.

Havi részletfizetésre.

Világhírű Pokorni-féle

zongorák raktára.

Havi részletfizetésre.

Teltsch Gáspár,
ZOMBOR, (főtér).

8019. szám.
kig. 1898.

PÁLYÁZAT

Bács-Bodrogh vármegye Petrovácz, Kiszács és Glózsán községekből alakult és Petrovácz székhellyel bíró körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, miszerint minősítést igazoló állatorvosi oklevéllel felszerelendő kérvényüket **follyó évi október hó 5-ig** alulírott-nál nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

Az állatorvosi javadalmás évi 600 frt. Azonkívül gróf Chottek-féle uradalomtól a Petrováczon tartandó évi 4 országos állatvásáron végzendő teendőért évente oszt. ért. 32 frt és azon esetben, hogy ha a heti vásárokon az állatfelhajtás is engedélyeztetnék, melyért az uradalom folyamodott, további évi 68 frttal fog díjaztatni, végre a szabályrendeletileg megállapított huszemle díjak, továbbá a körhöz tartozó községekbe ingyenes előfogat és a községekkel egyezségileg megállapított látogatási díjak. Ujvidek, 1898. évi szeptember hó 9-én.

Mezey Imre,
főszolgabírói helyettes.

3-2

17069. sz.
1898.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett tárgyak örökáron leendő eladása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpenzül 10% teendő le a szóbeli és írásbeli ajánlatoknál, mely utóbbi szabályszerűen szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéséig az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy versenyző az eladási árverési feltételeket — melyeket is különben aláírni köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetén kötelezőleg fenntartatnak is.

Az eladási árverések a következő helyeken és időben fognak megtartatni u. m.:

I. Temes-Szt-Andráson az ispánsági irodában 1898. október 12-en d. e. 9 órakor. Kistopolovecki koresmaföld 7 hold 833 ö, kistopolovecki majorsági föld 64 hold 1000 ö, nagytopolovecki legelőre 1 hold 1069 ö, nagytopolovecki szántó 2 hold, belinczi halászati jog, Kuezi meszarszékföld 4 hold 1162 ö, kétteli kivágási föld 8 hold 1194 ö, szakalhazi meszarszékföld 3 hold 21 ö, kis-beckerekli Willers-féle föld 30 hold 1442 ö, kis-beckerekli koresmaföld 18 hold 1591 ö, kis-beckerekli nádas és kaszáló vadászati joggal 324 hold 834 ö, kis-beckerekli postaföld 75 hold 1391 ö, iktari kivágási föld 4 hold 431 ö, több községbeli malom-jogok, csernogyhazi halászati jog, brucke-nani kivágási föld 1 hold 225 ö, o-teleki 2 jár. malom és telek 622 ö, o-teleki és utvini halászati jogok.

II. Dentán a m. kir. ispánságnál 1898. október 14-en d. e. 9 órakor. Dentai „Ritumare” gazd. épületekkel 557 hold 134 ö, berekuczai és kincst. szt.-györgyi halászati jogok, dentai és szent-jános malomjogok, nagymargittai Grosza Sztana-fele 2 hold 420 ö.

III. Kulán a m. kir. ispánságnál 1898. október 17-en d. e. 8 órakor. Adai Dudvarszky-fele curialis föld utani legelő-reszlet 48 hold 200 ö.

IV. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1898. október 10-en d. e. 9 órakor. Apattalvai 1-8. terk. sz. magtar-telek magtarral 1636 ö, megyesegyhazai piacter a helypenszedési jog 4 hold m.-pécskai magtar épület.

V. Lippán a kincst. ispánságnál 1898. október 18-án d. e. 8 órakor. Lippai Hodaja Jui Györgye szubi 1 hold 150 ö, lippai gyöngyök kaszáló 2 hold 898 ö, lippai kozasza poganicza 3 hold 1234 ö, lippai cserjes föld 4 hold 1370 ö, valamarei ispanlak, alliosi Medlen Hermin-fele 69 hold 549 ö, bakamezői koresmatelek 1 hold.

Aradon, 1898. évi szeptember hó 10.

Magy. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnymat nem díjaztatik.)

2-1

8263. szám.
kig. 1898.

Pályázat.

Petrovácz községénél elhalálozás folytán üresedésbe jött végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint kérvényeiket **f. évi szeptember hó 30-ig** alulírott-nál nyújtsák be.

Évi fizetés 350 frt és a végrehajtási díjak egy része; a tót nyelv tudása megkívántatik. Ujvidek, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Mezey Imre,
főszolgabírói helyettes.

3-2

42995. szám.
alisp. 1898.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről a Mosztonga öszzerdekeltség képviselőivel tartott ülésben 1. szám alatt hozott határozatból kifolyólag ezennel közhírré tétetik, hogy a bukini magaspárti csatorna tisztítási; a magaspárti (dunai) zsilip megerősítési és a gattarai zsilip kijavitási munkálatainak a bácsi ér mederben szükséges tisztításoknak, illetve keresztöltések eltávolításának biztosítása céljából **follyó évi szeptember hó 26-ik napján (hétfőn) 9 órakor** a vármegye székházának kistermében **zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni**, melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

1. A földmunka kiemelés és költség a következő: 3240 frt.
 2. 8000 fm. 30 cm. átmerőjű fűzfa vagy tölgyfa fasina, karók és elhelyezéssel együtt á 25 kr 2000 frt.
 3. A magaspárti zsilip megerősítése:
 - a) 25 0 m² falazat á 15 frt 375 frt.
 - b) 40 0 m² beton á 15 frt 600 frt.
 4. A gattarai zsilip kijavitása és utköz koronájának 4 5 méterre való kiegészítése vagyis tatarozása 200 frt.
- Összesen 6415 frt.

Letendő bánatpenz **500 frt.** Elkészítési határidő folyó évi november hó 15-ike.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánónak neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlat egységi és összes vállalati ára és pedig az utóbbi ugy számokkal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított, elfogadható értékű papirokban okvetlenül csatolandó és **follyó évi szeptember hó 25-ik napjának déli 12 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

A zárt ajánlatokhoz az alább látható minta szerinti ajánlat rovatainak kellő kitérésével és ajánlattevő részéről keltező és aláírva csatolandó.

Az ajánlatok ugy adandók be, hogy a borítékra a szükségesek, vagyis az ajánlatot tevő neve és lakhelye, valamint a bentlévő bánatpenz világosan feljegyzendő, megjegyezvén, hogy a kitért határidőn túl beérkező, vagy az előírt kelleketek barmi tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, akik a felsorolt vállalatokra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánják pályázni, kötelesek a vállalatra névvel kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban részt venni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy a vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előírásokat okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbeli pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10% -nak megfelelőleg azonnal — de legkésőbb — az árlejtés napjától számított 8 nap alatt kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a **vármegye székházában Lenczkor Antal vármegyei al- tb. főjegyző urnak hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.**

Írásbeli ajánlathoz csatolandó minta.

Tétel	Mennyiség	A munka neve		Egység ár		Összes ár	
				frt	kr	frt	kr
A) Földmunka:							
a föld kiemelés valamint a föld feltöltés a VIII. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal megbízottja által a helyszínen kitűzendő irányban és méretekben mindenféle talajból, a földpartok ducolásával, az alapozódór vízenek eltávolításával, tekintet nélkül a földszaporulásra és a kiasott anyagoknak a fentne-munkával együtt							
1.	12.900.						
B) Faszinazás:							
fűr. 0.30 cm. átméretű tömött, minden 50 cm. távolban erősen kötött a kemény földig leérő 5-6 enter vastag karóval lekarózott fűz vagy tölgyfa fasínáért a beépítéssel együtt.							
2.	8000						
C) Falazat:							
m ³ falazat I. rendű, kitűnő minőségű mészkömentes jól égetett téglából, cement habarcsba (1 rész cement, 2 rész homok) rakva, a tégláknak tartósan való áztatásával, a látható falsidall nyers falazat-kent vakolattal hézagolva, minden mellék munkával együtt.							
3.	25.0						
D) Betonozás:							
m ³ román beton. 20-25 enter vastag rétegekben döngölve minden segédesszközzel és mellékmun-kával együtt.							
4.	40.0						

Zombor, 1898. szeptember 12.

Karácson s. k.,
alispán.